

TAYYİBETÜ'L-EZKÂR (MEDİNE HÂTİRALARI) DERVİŞ AHMED PEŞKÂRÎ

RASÛLÜLLAH SALLALLÂHÜ ALEYHİ VE SELLEME BORCUNU ARZ ETME¹

Bilinmeli ki, kamerî aylardan Zilkâde'nin on yedinci gecesi, akşam ile yatsı namazı arası cümle şehir halkı Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem saadetli huzuruna borcunu arz edip

“Ya Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem şu miktar borcum var, ihsan eyle!”

diye salât u selam ederek şebike²den içeriye buğday bırakırlar. Oraya biriken buğdayı ağalar alıp ekmek yapar ve bazı kimselere hediye ederler...

Tecrübe edilmiştir.³ O sene hacılar gelip gittikten sonra bir kimsenin dünyada hiç bir bildiği, tanıdığı olmasa bile, borcu kadar bir para veya mal kendisine nasip olur. Hatta bu satırları yazan biçare din kardeşiniz o gece şöyle düşündüm:

“Borcum yok, bu şereften mahrum olmayayım, benim de Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem defterine ismim kayd olsun...” dedim ve bir miktar buğday alıp

“Ya Resulallah bu biçare Derviş Ahmed'i ihsan hediyeyle sevindir” deyip salât u selam ederek bıraktım. Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem yüzü suyu hürmetine o sene buğdaylar adedince bu fakire altın nasip oldu. İstanbul'dan beklenmeyen yerlerden mektub ile surre (kese kese) ile akçalar geldi. Hatta Erzurum'dan kırk kuruş geldi. İşte, Huzur'a borcunu arz etmek bu şekilde denenmiştir. **Medine'nin esrarlı ve hikmetli işlerindendir.**

Bilinmeli ki, Medine halkı şu vak'ayı anlatmışlardır:

Bir kimse ailesiyle şöyle bir ahid yapmış:

“Bu sene seninle kanaat edelim, hiç borç yapmayalım. Zira her sene Huzur'a varıp Ya Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem şu kadar borcum vardır demekten utaniyorum...”

Bu dediğini tutmuş ve o sene hiç borca girmemiş. Ama geçen seneden buğdaycıya bir altın borcu kalmış, lakin hatırandan çıkmış. Ta ki, halkın Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem huzuruna borçlarını arz ettikleri gece gelmiş, herkes toplanmış borcunu bildirmiş.

Ama o zat, borcum yok diye gelmemiş. O kimse rüyasında (mana âleminde) gördü ki, Hücre-i Şerif açılmış, bir yüce divan kurulmuş, Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz saadetle bir kürsü üzerine oturmuşlar, bütün ashab o mecliste hazırılar... Velâyet Şahı Hz. Ali kerreme'llâhü veche Efendimizin elinde bir defter var, o deftere göre sahabe efendilerimiz ehl-i Medine'yi birer birer huzura götürüyorlar.

“Ya Rasûlullah, filan oğlu filandır, şu kadar borcu var...”

diye arz ediyorlar, Efendimiz de **“verilsin”** diye emir buyurduklarında Şah-ı velâyet Hz. Ali kerreme'llâhü veche Efendimiz elindeki deftere kayıt ediyorlar... Rüya'yı gören kimse de huzura varıp Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem arz olundukta Efendimiz ona şöyle hitap etmişler:

“Geçen seneden buğdaycıya bir altın borcu var verilsin, onun bu sene bize ihtiyacı yoktur.”

Adamcağız ah u ederek ile vücudu tirtir titreyerek şiddetle ağlaya ağlaya uyanınca yüzü üstü sürünerek Huzur-ı Saadete varıp Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem eşiğine

“Aman ya Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) beni affeyle, ben kimim ki sana ihtiyacım olmaya... On sekiz bin alem sana muhtaçtır ya Rasûlullah, El aman, el-aman!...”

diye ağlayıp inleyerek tevbe ve istiğfar etmiş... Ve ondan sonra da ömrünün sonuna kadar borçsuz kalmamış diye anlatırlar. Bu yüzdendir ki, orada borçsuzluk övülen bir şey değildir. Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem Medine ehlini kimseye muhtaç etmez. Onların kalp zenginliği ve düzgün halleri vardır. Hemen Cenab-ı Hakk cümlemize hayırlı sonlar nasip eylesin. Amin...

VELADET MERASİMİ

Bilinmeli ki, bir kimsenin bir çocuğu dünyaya gelse. Medine'nin âdetine göre kırkinci günü bir kat yeni elbise giydirip, tertemiz yıkayıp, saçını tarayıp gülsuyu ve gül-yağı ile kokulayıp

¹ Kocamustafa Paşa ser-zâkirânı Derviş Ahmed Peşkârî Efendi, 13'üncü hicrî asrın başlarında Medine-i Münevvere'ye gider, orada bir sene kalır, gördüklerini de bu kitapta anlatır. O devirde Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem şehri Medine'de, Harem-i Şerifinde nasıl bir dinî hava vardı? Edebler, merasimler, âdetler nelerdi? **“Tayyibetü'l-Ezkâr”** (Tatlı Hatıralar) adım verdiği bir risalede bunlar güzel bir üslupla yazılmıştır. **Peşkârî Derviş Ahmed** Tayyibetü'l-Ezkâr (Medine Hâtıraları) [Kitap]. - İstanbul : Bedir Yayınları, 1979, s. 41-48

² Kabr-i saadeti çeviren gümüş ve altın koruma

³ Tarafımızdan da tecrübe edilmiştir. Medine-i Münevvere'de bu tarihte bulunamayanlar bulundukları yerlerdeki sahabe kabirlerine veya büyük zatların ziyaretine giderek bu usulleri uygulayabilirler. (ihramcızâde İsmail Hakkı)

akraba ve yakınları da yeni elbiseler giymiş oldukları halde akşam namazından sonra Hücre-i Saadete götürürler. Cümle ağalar Hücre-i Saadete dâhil olurlar. Çocuğu ya hizmetkâr, ya nakib-i Harem eline alıp

“Destur destur yâ Rasûlüllah” deyip salât u selâm ederek türbe örtüsünün altına koyup üstünü örterler. Cümlesi ayakta salât-u selama başlarlar. Yirmi dakika miktarı geçtikten sonra yine

“Destur yâ Rasûlüllah” diye masum yavruyu yerinden alırlar, anasına teslim ederek evine götürürler.

Medine'de herkes bilir ki, ne kadar çok ağlar bir çocuk da olsa, hiç sesini çıkarmaz. Genellikle çocuklar türbe örtüsünün alımdan çıkartılırken ağızlarını oynatırlar. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin mübarek elleriyle hurma yedirdiğini söylerler. Onun için Medine'de dün-yaya gelenin başka beldelerde doğanlar üzerine bir üstünlüğü vardır. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem elinden hurma yediği için. Medine halkına sevgi beslemek, Efendimize sevgi beslemek demektir. Çünkü onlar, o yüce zatın hemşehrileridir. Cenab-ı Hakk her zaman kalbimizde muhabbetlerini çoğaltsın.

Âmin...

Medine Ehli cömert, ikramcı kimselerdir. Hatta Hac mevsiminde bir adamın evinde misafir olmasa, yemekler yedirilmese, Medineliler katında o kimse kusurlu ve ayıplı bir kimse olur. Zira derler ki:

“Eğer sen adam olsaydın senin hanende birkaç hacı misafir edilir, yedirilir içirilirdi.”

Bu sebeptendir ki, bildik bilmedik her kim olursa karşılarlar, rica ederek evlerine davet ederler, yemek yedirirler, çamaşırlarını yıkarlar, altlarına temiz döşekler sererler; velhasıl erkeği ve kadını öyle ikram ederler ki, senin onlara verdiğin ikramı (ücreti, bahşisi, hediye) sana masraf ederler. Neticede seni mahcup ederler. Öyle olunca, bize layık değildir ki, beldemize gelen Medinelileri misafir etmekten yüz çevirelim. Cenâb-ı Hakk muhabbetleriyle kalbimizi doldurup daima haklarına riayeti bize müyesser kılsın.

Âmin.